

ABONAMENTUL:
 Pe un an . . . 28.— Cor.
 Pe jumătate an 14.— „
 Pe 3 luni . . . 7.— „
 Pe o lună . . . 2.40 „
 Pentru România și
 străinătate:
 Pe un an . . . 40.— franci.
 Telefon
 pentru oraș și interurban
 Nr. 750.

ROMÂNUL

REDACȚIA

și ADMINISTRȚIA
 Strada Zrinyi Nrul 1/a
 INSERTIUNILE
 se primesc la admini-
 stratie.
 Mulțumite publice și Lou
 deschis costă șirul 20 fil.
 Manuscrisurile nu se în-
 napolază.

Examenenele de capacitate politică.

— O propunere justă. —

Sinodul arhidiecezei române-ortodoxe din Transilvania în sesiunea sa din primăvara anului curent, a votat sub Nr. 87 la propunerea comisiei școlare, următoarea hotărâre: „Deoarece examenenele speciale de absolvire cu elevii cl. VI-a ai școlii primare nu isvorăsc din nici o necesitate pedagogică, ci sunt dictate și impuse numai de considerațiuni străine cari n'au ce căuta în viața internă a școlii, Sinodul îndrumă Consistorul să ceară dela locurile curvenite desființarea acestor examene și recunoașterea atestatelor de terminare a cursului primar ca fiind egale cu atestatele speciale de absolvire a clasei VI.”

Sinodul a admis această propunere în urma experiențelor făcute în legătură cu aceste examene impuse prin art. de lege XXXVII din 1913. Când s'a votat această lege ca un compliment al art. XIV din 1913 privitor la alegerile de deputați în cameră, toată lumea și-a dat seama, că ea nu este rezultatul unor necesități reale ci un mijloc indirect de-a despoia de drepturile politice marea majoritate a neamului nostru. Legea s'a votat așa de repede în ședința dela 16 Iunie 1913, încât deputații noștri nici nu și-au ridicat atunci cuvântul împotriva ei, spre a-i demasca tendințele de imoralitate politică pe cari a fost concepută. Toată discuția acestei legi — prin care clasei a VI-a i se dă o importanță de drept constituțional cum s'a exprimat raportorul Herceg Ferenc — s'a redus la 5 mi-

nute căci toți deputații unguri consimțeau cu scopurile ce le are în vedere.

Cine cunoaște viața noastră școlară, cine știe în ce condiții se desfășură activitatea școlii noastre primare, acela înțelege că legea din chestiune e una din marile piedeci în lupta noastră pentru eluatarea drepturilor politice. Căci iată care este realitatea. Poporul dela sate n'a ajuns încă la acel grad de dezvoltare încât să poată aprecia după cuviință valoarea culturală a școlii. El o consideră și astăzi ca o sarcină grea impusă de stăpâniri străine de trebuințele și năcașurile lui. Nimic nu caracterizează mai plastic concepția țăranilor despre școală și cultură, ca răspunsul dat de oamenii unui sat din munții apuseni în legătură cu cursurile de analfabeți. Anume preotul lor, în urma îndrumărilor primite dela autoritatea bisericească, a îndemnat oamenii să cerceteze cursurile ce le va ținea învățătorul în seriile de iarnă pentru introducerea celor neștiutori în tainele scrisului și ale cetitului. Stăruințele călduroase ale preotului n'au dat nici un rezultat, pentru-că oamenii aceia aveau o părere din cele mai stranii despre carte. Au declarat anume că nu sunt aplicați să urmeze sfaturile părintelui, *deoarece au temeri mari că învățând să scrie și să citească solgăbirăul îi va asupra cu niște biruri noue.*

Pe lângă o astfel de concepție menoroșită nu-i mirare dacă țăranii noștri nu se însuflețesc de loc de principiul obligativității școlare, ci caută tot felul de expediente pentru reținerea copiilor dela frecventarea școlii. Organizația actuală a școlii cu planul de învățământ atât de străin de preocupările și nevoile practice ale poporului încă constituie

un argument și un motiv de a nu prea îndemna copiii să îndrăgească școala. Românul nostru e mai bucuros să folosească pe băiat la plug, ori să-l trimită cu vitele la pășune, decât să-i vadă în școală unde i se pare că vremea trece degeaba cu lucruri inutile și prăpăstioase. Copilul se strică și uită rugăciunile. Prin urmare cercetând elevii școala neregulată, iar organele străine având tot interesul ca absențele școlare să nu fie pedepsite, e foarte firesc că elevii nu pot trece clasa ci rămân repetenți și astfel împlinesc 12 ani fără a ajunge în clasa VI. Iar atunci conform legilor în vigoare — trebuie înscris în școala de repetiție. O altă cauză, mai e și iperzelul și teama unor învățători de inspectorii regești, în urma căreia lasă repetenți o mulțime de elevi din pricina limbei maghiare. Astfel în majoritatea școlii noastre primare numărul băieților de clasa VI cu cari ar fi să se dea examenul special de absolvire ce îndreptățește la votul electoral, este cât se poate de redus. O mulțime de școale ani dearândul nu dau absolvenți, fiindcă nu-i au chiar în urma împrejurărilor relevate. Acestea sunt considerații de ordin intern, cari fac iluzorie valoarea acestui examen pentru noi. Nu mai puțin importante sunt piedecile de ordin extern, deci acelea cari nu se pot pune în sarcina noastră ci în a organelor statului. A fost suficientă experiența unui singur an.

Câteva fapte vor confirma adevărul acestei păreri.

Conform instrucției ministeriale Nr. 57729/914, examenenele speciale de absolvire

De vorbă cu un soldat.

M-ai chemat să stăm de vorbă, soldat român — și m-am dus la tine. Da. Tu ești în spital, prin ferestrele lui triste privești la primăvara bogată și mirosul florilor intră la tine, trezindu-ți sufletul din somn.

E primăvară. Inflorirea bogată a firei, nenumăratele ei lumini, zarea albastră a cerului este aceea de mult, — dar în cimitiruri s'au făcut tot mai multe locașuri și prin arborii tăcuți fâșăie suflete.

În spital, într'o cameră albă — într'un pat alb, zăci alb, tu, care aveai față roșie ca trandafirul — degetele tale sunt subțiri, buzele tale verzi, în jurul ochilor porți cearcăne și în părul tău este pieptănată oboseala — lacrimile suferinței și-au veștejit fața și în glasul tău tremură argintul durerii.

— Ai venit?

Și te miri că mă poți întreba și-ți răspund înduioșat:

— Ești rănit?

Imi arăți cuibul glontelui. O, rana ta ascunsă în fâșii albe este pecetea vitejiei tale. O, rana ta, este moneda de sânge a războiului, pe care o porți bolnav — de ce a trebuit să te decoreze soarta?

Povestea ta e simplă ca povestea tuturor soldaților români.

Te-au chemat sub drapel, te-ai dus.

A fost luptă și te-ai luptat.

Te-ai luptat și te-ai rănit.

Și totuși nu blestemi pe nimenea.

Ești eroul tăcerii — și nu aștepti buchete de flori, nici distincții, nici articole de ziar în care să fi proslăvit. Ești doctor de Paris și Berlin și te-a doborât la pământ un glonte.

Dragul meu. Ar trebui să ți se lumineze camera, să ți se înfrumuseze ungherele cu povești — să ți se arunce pe pat toate florile unei grădini, să cânte în jurul tău flautul tinereții — și ești indostulată cu un pahar de apă, cu câțiva stropi de morfină, în care se micșorează somnul, tu vrei odihnă și liniște. Au bubuit surd tunurile? Sunt sălbatic răcnete cele ce mor? Ai văzut părăiele sângelui și limanul tăcerii? Te-au înfiorat corbii, cari ciugule din leșuri? Tu vrei să uiți... Soldat român...

Iosife. Erau vremuri, când ședeam pe terasa lui Ottetelesanu — ori ne plimbam după serate pasionate în școlile din Berlin. Erau vremuri, când rătăceam în biblioteci reci și culegeam înțelepciuni fierbinți din foliantele prăfuite... Erau vremuri, când culegeam flori pentru o față palidă și în strălucirea stelelor ceteam nimicni-

cia unei vieți. Vremuri trecute — pământul e brăzdat de plugul distrugerii, sângele proaspăt șmăltuște bustul Culturei, în sulile strălucite inteligența și par'că blesteme s'a îngrămădit în norii cerului... Furtuna sângelui. O, Iosif, crezut-ai vre-odată că pe tine te va face neputincios un glonte și oftările tale vor pătrunde prin coridoarele umede ale spitalului? Vezi, astăzi poți înțelege că nu este cultură și iubire și frumseță pe pământ — vezi că rostul tău și-l spune lămurit opaițul din camera iodoformată, Iosif, mi-e milă de tine, că te-ai înșelat cărțile și cărturarii și cunoștințele pe cari ai jurat, o, să pot și-aș da înapoi lumea veche...

Iosife te doare glonte... Nu glonte te doare, ci ura ce ți l-a trimes — în glonte te-a lovit eterna răutate. omenească, Iosif...

Imi spune Iosif prietenul meu, că în zori, paserile cântă și soarele rîde. Liliacul înflorit are parium greu. Răul curge cu valuri sprintene și fredonă primăvara...

Și se miră Iosif că în zori, deschizând ferestra, vede aceeaș lume ca mai de mult.

Lume, tu ești aceeaș, dar nu sunt aceeași oamenii, ce trăesc în tine.

Cimitirurile sunt pline. Și în spitale nu sunt paturi reci. În biserici văduve, pe străzi

au să fie prezidate în școlile confesionale de către comisarii consistorial, care de obicei este protopopul locului. Însă se cere în mod categoric și prezența exmisului ministerial. Acești exmiși sunt directori, inspectori și profesori pensionați sau în funcțiune, directori mai merituosi de școală primară, icoalea chiar câte un învățator mai distins. Guvernul nici în numirea acestor exmiși n'a fost destul de prevenitor față de noi, căci pentru școlile noastre a numit aproape numai bărbați unguri, și numai pentru salvarea aparențelor a instituit și câțiva Români pe cari însă îi poți număra pe degete. Acest fapt constituie o mare scădere din punctul nostru de vedere. Și iată de ce. Exmișii ministeriali își aroagă drepturi nemărginite—deși nu ei sunt conducătorii examenului — și stăruie „cu vreme și fără vreme” asupra limbei maghiare.

Adevărat că ministrul spune, că scopul examenului e să stabilească întrucât dezvoltarea intelectuală și cercul de cunoștințe ale elevului de cl. VI-a atinge acel nivel general al culturii populare, care se poate obține prin absolvirea școlii primare. Dar mai departe zice că trebuie să se constate în special dacă elevul își poate exprima în graiu viu și în scris gândurile în limba maghiară conform gradului de cultură al școlii populare. Această determinare e așa de vagă și neprecisă, încât exmișii ministeriali o pot interpreta cum le place. Și de fapt ei nici nu catadixesc să-și desmintă această chemare patriotică.

Din numeroase părți am primit informații, că acești judecători politici trec fără nici un simț de rușine peste președinte și învățator, se constituie proprio motu examinatori și amestec pe băieți numai și numai cu întrebări în ungurește.

În chipul acesta e firesc că elevii români — ori câte stăruințe ar fi depus învățătorul lor — nu pot corespunde pretențiilor exagerate și absurde ale domnilor cu limba maghiară în proșap și urmarea este că sunt respinși cu grămada.

Așa s'a întâmplat în școala din Mociu, unde exmisul Kuzaila Péter profesor la școala normală din Cluj, a examinat însuș pe singurul elev român, însă exclusiv în limba ma-

orfani, și dureri înfloresc pe plaiuri. Florile morții cresc din pământ și în cunune sunt legate, ca să fie puse pe statuia lui Marte, Iosife, când te doare glonteale adu-ți aminte de Hristos. Vezi, era o vreme, când zimbeai de amvonul popei, era o vreme, când la Paris, jurai pe drapelul roșu! Era o vreme, când făceam cult din toate canoanele zulușilor și perciunaților, când strigam cu emfază că suntem umaniști. Și vezi, acuma, în ore pustii nu ne-au rămas decât blânde povești ale martirului din Ierusalim, acuma, Biblia este cea mai glășuitoare lectură a inimii noastre bolnave — Hristos, pe care ni l-au ucis străinii, a înviat în tine și în mine — și Iosif, când te vei ridica din pat, ne vom duce la mănăstirea din munții albi, și preotul Vasile ne va vorbi de pe amvon și ne vom ridica la ceru mâinile și ne vom ruga Lui, pe care tu prin un glonte îl înțelegi și care va curăți alviile sufletului de sânge, va goni înapoi în întunecime pe Asmodeu și va aprinde candelile iubirei în soare...

Iosife, roagă-te lui Dumnezeu...

Emil Isac.

ghiară. N'a pronunțat o singură vorbă românească, iar învățătorului nu numai că nu i-a dat voie să întrebe, dar i-a interzis chiar să dea îndrumări elevului când acesta devenise perplex.

Parohul i-a prezentat atunci instrucția ministerială rugându-l s'o respecteze la ce numitul i-a ripostat foarte amar: *Nekem más utasításom van.* Iar când parohul i-a declarat că va face arătare autorității superioare numitul domn Kuzaila i-a reflectat: „Igenis jelentse azt, hogy én igy fogom fel a törvényt, mert a ki VI. osztályt végzett annak tudnia kell helyesen magyarul beszélni”. Rezultatul firește a fost acela că elevul a căzut, iar domnul Kuzailă s'a dus mulțumit. Făcute examenele în astfel de condiții, elevii terorizați vor fugi de acest examen ca de ciumă, și nu se va găsi nici unul care să se supună de bunăvoie torturilor nesăbuite de dragul unui drept așa de întârziat și problematic.

Inspectorul dela Făgăraș — vestit prin satrapiile sale nebune — s'a dovedit și mai „inteligent”. Cu ocazia unui astfel de examen politic ținut într'o comună de murte din Țara Oltului, a dat unui elev român această întrebare în limba maghiară: „*Beszélyen valamit a renaissance-ról*”. Fiindcă elevul știa tot așa de puțin despre această chestiune ca și învățătorul său, caraghiosul domn inspector a enunțat sentențios că n'are maturitatea politică necesară. Cumpăniți însă iubiți cetitor și d'voastră maturitatea dlui inspector și spuneți dacă el întrunește condițiile unui echilibru sufletesc normal? Cred că și elevul căzut ar fi în stare să pronunțe o judecată destul de obiectivă asupra acestui caz de stupiditate piramidală.

O sumedenie de alți exmiși ministeriali s'au arătat și mai voinicoși. Sub pretext că în certificatele de absolvire — tipărite de autoritățile bisericesti superioare — limba maghiară urmează numai după limba română, au refuzat subscrierea și astfel certificatele nu s'au putut extrada.

Școlile noastre sunt școli confesionale cu limba de predare română, în consecință limbei române trebuie să i se dea locul de întâietate. Examenul se face în românește — cu excepția limbei maghiare. Certificatele sunt tipărite paralel și în românește, iar Consistorul tipărindu-le astfel n'a făcut altceva decât că a păstrat exact ordinea obiectelor de învățământ așa cum este fixată în planul de învățământ, plan aprobat și de ministerul cultelor și instrucției publice

Din faptele enarate cetitorul obiectiv își va putea construi o icoană fidelă despre aceste examene și va înțelege ușor, că ele nu sunt numai inutile, dar prin *felul* cum se fac sunt foarte potrivite să ne împiedece pe o întinsă scară de-a putea ajunge la cel mai elementar drept cetățenesc.

Astfel de stări nu pot fi aprobate și tolerate

de un popor conștient, de un popor care vrea să trăiască în deplină libertate națională. Datoria lui este să pună în mișcare tot efortul de energie,

E desonorant și pentru știința pedagogiei, ca să se admită înstrăinarea școlii de scopurile sale educative și de idealul umanității. Școala e chemată să cultive prin toate mijloacele de învățământ *idea moralității*, va să zică să dea un astfel de temei personalității elevului, care în viața publică este de cele mai multe ori disconsiderat și călcat în picioare. Astfel orice bărbat de școală trebuie să protesteze cu ultima energie împotriva atentatului de-a se imoraliza școala prin activitatea directă și voită a statului. Iar cât ne privește pe noi Români, avem îndoite motive — pedagogice și politice — de a nu fi împăcați cu aceste examene și deci de-a cere stăruitor desființarea lor.

Iată pentru ce credem, că hotărârea sinodului arhidiecezan din Sibiu este nu numai justă dar și necesară și plină de demnitate.

Realizarea ei ar constitui o binefacere pentru școală și o biruință pentru interesele superioare ale neamului nostru.

Să sperăm că energia noastră sub influința unor împrejurări favorabile, ne va aduce norocul acestui succes național.

Scrisori din Caransebeș.

Liturghia de adio a regimentului român băntean Nr. 43. — A treia liturghie pentru prizonierii Ruși. — Corul prizonierilor.

— 30 Maiu n.

Strămutat fiind regimentul 43 din Caransebeș la Jicin, în Boemia, a doua zi de Rusalii s'a oficiat o liturghie solemnă, de adio, pe platoul dela „Prăurie”. Era ora 8^{1/2}, când întreaga garnizoană, postată în formă de paralelogram, pe întinsul platou, aștepta sosirea dlui protopop Andreiu Ghidiu și a diaconului P. Magdescu, cari au oficiat sf. liturghie. În jurul altarului improvizat erau la stânga — în formă de unghiu — ofițerimea regimentului, între cari am remarcat dintre Români pe căpitanii Amos Pop și Murariu, locotenentul Grădinaru și sublocotenentii Sporea și Azdutti. Răspunsurile le-a dat cu multă precizie corul Reuniunii de cântări din loc, sub conducerea clericului P. Banca. La dreapta erau cântăreții, soldații ai regimentului, între cari era și d. avocat Grosșian dela Oravița.

Au fost deosebit înălțătoare momentele după evanghelie, când s'a rostit rugăciunea pentru monarh, iar muzica regimentului a intonat imnul regal. Întreagă garnizoana salută cu mâna la chipiu. La „Pe tine te laudăm”, comandantul a dat comanda „Zum gebet”. Cerul încă era par'că înduișat de această rugăciune, căci o ploaie mărunță, da par'că binecuvântare acestor viteji oșteni ai nemuritorului general Doda.

La primirea anaforei din mâinile celebranților, ostașii cu lacrimi în ochi și cu mâna tremurândă mulțameau...

Ei pleacă departe de căminele lor, departe de ai lor, — căci așa le cere patria și tronul.

Acest regiment, care este un izvor nesecat de rezerve, care a suplini în acest crâncen războiu lipsurile atâtor regimente, în decursul luptelor s'a luptat cu așa curaj și dispreț de moarte, încât prin decret prea înalt i s'a adus mare laudă. Dovadă, că 10 viteji au primit crucea mare de argint, iar 7 cea mică — pentru merite.

O, voi eroi ai mărireii neamului, și urmași vrednici ai străbunilor voștri grăniceri, aț plecat să dați nouă probe despre credința nestrămutată a neamului nostru.

A treia liturghie pentru prizonierii Ruși s'a oficiat în Dumineca Rusaliilor din partea dlui

protopop Andreiu Ghidiu și diaconul P. Magdescu în Caransebeș. Răspunsurile liturgice au fost date de corul improvisat al prizonierilor, sub conducerea sergentului Alexie din Serdjukov. Melodia acestor ceremonii a fost atât de duioasă toate piesele fiind compuse în mol. Pa-gubă însă că compozitorii noștri nu studiază ce-remoniile bisericești rusești, cari sunt atât de înduioștoare. La finea sf. liturghii d. protopop Ghidiu s'a adresat basarabenilor zicându-le: „Deie cel Prea înalt ca Duhul sfânt să se po-goare și în inimile împăraților învrăjbiți și să-lășluindu-se pacea să readucă vremile fericite de mai nainte, ca și de pe mâinile voastre să cază lanțurile robiei”. Un român basarabean a mulțămît cu ochi scâlțați în lacrimi părintelui protopop și l-a rugat, ca și în viitor să mângâie întristatul lor suflet prin rugăciuni către Dum-nezeu.

Cor.

Hegemonia în Balcani și România.

„Korespondenz Herzog” din Viena a deschis un plebiscit asupra viitorului Balcanilor și anu-me asupra chestiunii: Cine va avea hegemonia în Balcani, avându-se în vedere actuala desă-șurare a evenimentelor?

Toți bărbații politici, cari au prezentat pă-re-rea lor în această chestiune, se exprimă de acord, cam astfel:

„Dela pacea din București se consideră în Austria ca fapt incontestabil că România, fiind factorul cel mai puternic, este și putere conducătoare în Balcani și rațiunea de stat austriacă a trebuit să poarte de grijă a men-ține România în acest rol. Ca insulă romană în marea slavă, o Românie puternică cu he-gemonia în Balcani este în același timp un dig de apărare pentru Austria față de atacurile colosului rus, în vreme ce, pe de altă parte, o Austrie neslăbită formează pentru România zidul de apărare contra valurilor slave. Când generalul Tedejew a spus că drumul la Con-stantinopol duce prin Viena, a înțeles de fapt prin Vinea-București.

Ca aceste două state să se susție reciproc, este deci pentru ambele o necesitate vitală.

Hegemonia României în Balcani primește însă o puternică lovitură prin atacul Italiei, căci Italia tinde spre această hegemonie, iar Rusia vede de pe acum dominațiunea ei in-discutabilă asupra Balcanilor, pentru că, de îndată ce Constantinopolul va deveni țarist, va vorbi cu Italia „rusește”.

O victorie a triplei-înțelegeri, însemnează deci subjugarea Balcanilor sub forța Rusiei, fapt care va transforma și România într-o satrapie „rusă”.

Interesele elenismului și neutralitatea greacă.

Declarațiile regelui Greciei.

Ziarul „Le Messenger d'Athènes” publică ur-mătoarele:

Acum cincisprezece zile, înainte de a se îmbolnăvi, regele Constantin a primit în au-diență pe un reprezentant al „Asociației pres-sei Statelor-Unite”. Suveranul s'a întreținut mult timp cu ziaristul american despre situația Greciei. Regele a spus:

— Grecia va ieși din neutralitate numai în caz când interesele elenismului, în întregimea lor, o vor pretinde în viitor. Unica politică dusă de Grecia până azi, a fost aceea de a apăra interesele elenismului. Când cu ultima hotărâre a Coroanei, — a continuat regele Constantin, — în urma căreia Grecia nu putea să accepte invitația aliaților de a ieși din neutralitate, și care a provocat demisia prezidentului meu de consiliu, eu n'am făcut decât o simplă divergență de vederi, proprie oricărui om.

Grecia, fiind așezată geograficește între două grupuri de puteri străine, m'am gândit că ea nu poate avea decât o singură politică: aceea care viza să salveze pe viitor interesele elenismului în întregul lor. Momentul nu era pro-pice pentru Grecia de a ieși din neutralitate și ea nu și-ar fi servit interesele dacă ar fi făcut-o în clipa aceea. Dacă d. Venizelos revine la pu-tere, vom colabora din nou, în același perfect a-cord ca mai înainte pentru realizarea aspirați-urilor naționale ale Greciei.

— Și cari sunt acele aspirațiuni? — a între-bat ziaristul pe suveran.

— Acelea ale unității naționale, la cari are dreptul poporul grecesc, în virtutea lungului său trecut istoric. Grecia a fost totdeauna prede-stinată să răspândească civilizația în lume.

Fiind dat că ea s'a mărit și se va mai mări încă pe viitor, puterea de-a duce la bun sfârșit această misiune, se va mări deasemenea.

Războiul.

Telegrame oficiale.

Biroul telegrafic ungar ne trimite spre publicare următoarele telegrame oficiale:

Budapesta, 29 Maiu. — Se anunță dela cartierul ge-neral:

Pe teatrul nordoriental: De-alungul râului Lubat-zowka și spre ost dela Radymno, în cursul zilei de ieri și azi noapte în mai multe puncte Rușii au încercat ata-curi violente contra noastră, pe cari toate le-am respins cu foarte grave pierderi pentru inamic. Pe malul ostic al râului San trupele aliate progesează dând lupte con-tinue. La cursul superior al Nistrului, apoi la Drohobitz și Stryj frontul nostru a ajuns în nemijlocita apropiere a pozițiilor inamice. Am respins toate atacurile rusești cu pierderi sângeroase pentru inamic. De altfel situația e neschimbată.

Pe teatrul sudoccidental: Trupele italiene au atins localitatea Ala dela frontieră și Primiero (Primör). De altfel la frontiera tiroleză și carintiană nu se semna-lează nici un eveniment. La litoral se dau lupte de puțină importanță. La Karfreit am risipit un batalion italian. La Plava am respins atacul unui detașament inamic. Spre sud dela Görz am respins cinci atacuri inamice. Ieri noapte mai multe avioane ale marinei noastre au atacat din nou Veneția. În ciuda unui violent foc de puști și tunuri piloții noștri au aruncat numeroase bombe mai ales asupra arsenalului, cari în multe puncte au provocat incendii, iar în fortul Nicolo au produs și ex-plozie.

Berlin, 29 Maiu. — Se comunică dela marele cartier general:

Pe teatrul occidental: Ieri, după ce i-am respins la la Angers și le-am luat numeroși prizonieri, Francezii în masse mari au dat un contraatac împotriva pozițiilor noastre de-alungul drumului Bethune-Souchez, dar i-am respins pe întreg frontul pricinuindu-le pierderi foarte simțitoare. În cursul nopții, dejucând atenția inamicului am retras în pozițiile următoare slaba garnizoană din-spre ost dela Ablain, deoarece petrecerea pe mai de-parte în pozițiile avansate de acolo ar fi rezultat pentru noi jertfe de prisos. Spre sud dela Souchez, ieri seară focul nostru a prăbusit o tentativă de atac a France-zilor. Menținem castelul Le Caricul, spre sudvest dela Souchez, pe care Francezii pretind că ni l'ar fi recu-erit. Spre sudost dela Neuville am respins cu ușurință atacuri inamice pregătite cu mine și bombe de mână. Se pare că în Bois de Pretre (spre nordvest dela Pont á Mousson) întocmai ca și în seara de 27 Maiu Francezii pregăteau un atac mai mare, dar focul nostru le-a ză-dărnicit proiectul. Am respins în mod sângeros câteva atacuri nocturne parțiale inamice. Aviatorii noștri au bombardat localitățile fortificate Gravellines și Dünkir-chen, precum și localitatea de etapă dela Astomer; câmpul de aviație inamic situat spre nordost dela Fis-mes a fost nimerit de câteva bombe.

Pe teatrul oriental: Dealungul cursului superior al Dubissei Rușii au dat atacuri infructuoase spre sudost dela Kurtowiany și Kielmy. Dealungul cursului inferior al Dubissei luptele sunt încă în curgere; în multe puncte am împins pe inamic pe cellalt mal al râului. Cu prile-jul urmăririi am capturat 380 prizonieri.

Pe teatrul sudoriental: Trupele noastre s'au apro-piat binisor spre frontul dintre Wisnya și Lubatzowka (spre ost dela Radymno și Jaroslau) Rușii au dat iarăș

atacuri parțiale limitate; pretutindeni i-am respins prici-nuindu-le pierderi grave. Regimentul 179 rus a fost ni-micit. Spre vest și sud dela Sieniava inamicul nu și-a mai înorit atacurile.

Constantinopol, 30 Maiu. — Se comunică dela car-tierul general: Pe frontul Dardanelelor, lângă Ari Bur-nu trupele noastre cu asalt au ocupat o parte din tran-secele fortificate din centru a inamicului. Am fortificat și menținem aceste poziții. La Sed-il-Bahr, flancul drept al nostru în ultimele două zile a progresat 400 metri spre litoral în sectorul inamic. Un aviator al nostru a bom-bardat ieri cu eficacitate pozițiile inamice de lângă Sed-il-Bahr. Cuirasatul tip Agamemnon, pe care l'am torpilat ieri, a fost tras la Imbros. Cuirasatul a dispă-rut, fără a se ști ce s'a întâmplat cu el. Pe celelalte teatre nu se semnalează nici un eveniment important.

Budapesta, 30 Maiu. — Se comunică dela cartierul general:

Pe teatrul nordoriental: Azi noapte, la cursul infe-rior al Lubatzowkei am respins un puternic atac rus piept la piept. O inițiativă a Rușilor de a trece Sanul la Sieniava și spre sud dela această localitate a eșuat. Spre ost dela San situația e neschimbată. Artileria noastră grea bombardează gara Medyka a liniei ferate Przemysl-Grodek. În 27 l. c. trupe din corpul VI de ar-mată au capturat din nou 8 tunuri rusești. Trupele aliate strâng tot mai mult dinspre nord și dinspre sud cercul de impresurare a fortăreței Przemysl. Dealungul Nistrului și spre sud de aci lupte sunt încă în curgere. Pe frontul Prutului și în Polonia rusească nu se semna-lează nici un eveniment important.

Pe teatrul sudoccidental: În Tirol: Italianii din nou au început să bombardeze forturile noastre de pe pla-toul Folgaria-Lavarone. Detașamente inamice intraseră în Cortina, dar după primele lovituri de tun avangar-dele lor s'au retras. La frontiera Carintiei nu se sem-nalează nici un eveniment important. La litoral, inamicul nu și-a mai continuat atacurile pe înălțimile situate spre nord dela Gorizia. Patrulile noastre au zădărnicit cu ușurință tentativele de trecere a râului Isonzo pe la Monfalcone.

Berlin, 30 Maiu. — Se comunică dela marele cartier general:

Pe teatrul occidental: Spre ost dela canalul Yser, la miezul nopții Francezii au atacat pozițiile noastre spre nord dela d'Hondtme; pe întreg frontul am respins in-amicul pricinuindu-i pierderi grave. Am capturat prizo-nieri din patru regimente diferite. Intre canalul Labasse și Arras s'au dat numai dueluri de artilerie. Dealungul drumului Bethune-Souchez am capturat câțiva negri francezi, cari se ascuseră într'o păduriță. Bombar-darea localităților situate la spatele frontului nostru, o-biceicul cunoscut al aliaților, iarăș a făcut numeroase jertfe nevinovate între femeile și copiii rămași în case, cari nu vreau să se despartă de pământul patriei.

Pe teatrul oriental: La Illoky, 60 km. spre sudost dela Libau, cavaleria noastră a respins câteva detașa-mente inamice spre nord și spre ost. Un mic detașa-ment al nostru dealungul Dubissei în urma unui atac rus dat prin surprindere a fost silit să cedeze locali-tatea Sawdyniky. Ajutoarele sosite au reocupat satul și au alungat inamicul. Inamicul a capturat dela noi 4 tunuri. Am respins atacurile inamice date în regiunea Sawle. Inamicul a suferit pierderi grave.

Pe teatrul sudoriental: În luptele date la cursul in-ferior al Lubatzowkei, spre nordost dela Jaroslau, și în regiunea Stryjului, împotriva trupelor germane, Rușii au suferit pierderi grave.

Constantinopol, 30 Maiu. — Se comunică dela car-tierul general: Pe frontul Dardanelelor, la Ari-Burnu inamicul a încercat zadarnic să ne împiedece lucrările de fortificare a pozițiilor din centru pe cari le ocupasem dela inamic. La Sed-il-Bahr se pare că inamicul e ocupat cu complinirea golurilor suferite în lupta dela 23 Maiu. Ieri bateriile noastre de pe malul anatolean au bombar-dat cu eficacitate trupele inamice dela Sed-il-Bahr. Pe celelalte teatre nu se semnalează nici un eveniment im-portant.

Atitudinea Bulgariei față de Italia.

Sofia. — Vorbind despre intrarea în războiu a Italiei, oficiosul guvernului „Narodni Prava” scrie:

„În primul rând, această intervenție interesează Grecia și Serbia, cari au interese în Al-bania. În al doilea rând, dacă Italia și tripla-înțelegere vor repurta victoria asupra puterilor centrale, interesele bulgare vor fi la rândul lor atinse, mai cu seamă dacă Italia va dobândi o influență politică la Monastir, punct principal al intereselor naționale bulgare.

Bulgaria va păstra neutralitatea până ce interesele bulgare vor fi direct în joc. În privința asta, spune ziarul oficios, poporul bulgar poate fi liniștit.

Amenințarea presei americane.

Rotterdam. — Scufundarea vaporului american Nebraska presa americană favorabilă antantei o folosește pentru ca să agite împotriva Germaniei. Astfel „Newyork Tribune” scrie că dacă se va dovedi că „Nebraska” a fost torpilat de un submarin german, America își va rechema pe toți reprezentanții săii diplomatici din Germania.

Consiliu de coroană în Atena.

București. — *Corespondentul din Galați al ziarului „Universul” a primit informația dela un distins bărbat politic grec, care petrece în Galați, că în Atena va avea loc în zilele cele mai apropiate un consiliu de coroană, la care a fost chemat și fostul primministru Venizelos. Consiliul de coroană se va ocupa cu acțiunea Italiei, întru cât aceasta atinge interesele grecești.*

Situația în Portugalia.

Genf. — Din Madrid se anunță: Știrile ce sosesc din Portugalia sunt foarte îngrijitoare. În 13 Iunie vor avea loc în întreaga Portugalia alegerile parlamentare și probabil că aceste vor da prilej la noul revolte și vărsări de sânge.

Crearea unei triple alianțe în America de sud.

Buenos-Aires. — Brazilia, Argentina și Chile au încheiat un acord, ca toate divregințele ce s'ar ivi între ele să fie aplanate pe cale pașnică. Acordul a fost semnat în 27 Maiu de miniștrii afacerilor externe a celor 3 state.

Aliții progresează încet pe insula Galipoli.

Atena. — După știrile sosite din Tenedos aliații operează încet pe insula Galipoli. Până acum ei au ocupat pozițiunile dela *Krithia* și *Kaba-Tepe* și deși aceste pozițiuni servesc ca o bază favorabilă pentru operațiuni, ei nu îndrănesc să înainteze, în urma experiențelor ce le-au făcut până acum, numai cu foarte multă precauțiune.

Schimbări personale în armata bulgară.

Sofia. — General-majorul Cekoff, locțiitorul șefului statului major bulgar a fost numit de regele Ferdinand comandant al corpului de armată din Tulcea. Tot cu acest prilej au mai avut loc și alte numeroase schimbări personale în armata bulgară.

Consultări diplomatice în Sofia.

București. — O telegramă sosită din Sofia anunță că primul ministru bulgar Radoslavoff l-a primit Joi în audiență pe ministrul bulgar la București, care i-a raportat despre situație. Ministrul bulgar la Niș Ciolac Antici, care s'a întors din Niș la Sofia, a fost de asemenea în audiență la primul ministru Radoslavoff.

Câtă armată mobilizează Italia?

Stockholm. — Ziarele franceze scriu, că Italia cheamă sub arme 3 milioane de oameni, pentru ca să atace granițele monarhiei și să poată da ajutor antantei.

In ajunul luptelor decisive.

Copenhaga. — *Colaboratorii militari ai ziarelor rusești anunță că noua grupare a armatei rusești s'a terminat. Lungimea noului front e de 330 klm. Aeroplanelor austro-ungare s'au ivit deja deasupra Lembergului și aruncă neîntrerupt bombe asupra Przemyslului. Nu trebuie să se uite, că această cetate e numai de o însemnătate episodică pentru Ruși. Rușii au distrus tot cu prilejul retragerii lor. Colaboratorul militar al „Nowojei Wremja” recunoaște că aliații au reparat drumurile de fier stricate și astfel au putut concentra mari mase de trupe, a căror înaintare n'a putut fi oprită decât numai pe linia San.*

Colonelul Sunski scrie în „Birjewia Wiedomosti” că trebuie să distingem trei câmpuri de operațiune: Cel extrem din sud, dela Przemysl până la Carpați, apoi cel de mijloc dela Przemysl până la Wisloka și în sfârșit cel de nord care se întinde dela confluența râurilor Vistula și Wisloka până la Sandomierz. Se va porni o nouă ofensivă rusească, care va avea de scop ca să-i constrângă pe aliați să înceapă o acțiune împotriva Varșoviei.

Generalul Maslow scrie într'un ziar rusec: Noua ofensivă rusească în regiunea Stryului deocamdată trebuie să înceteze pentru ca să nu conturbe noua grupare a trupelor rusești.

Rotterdam. — Colaboratorul militar al ziarului „Courant” scrie că Rușii voiesc să treacă în ofensivă pe frontul din Prusia orientală, ca astfel legând forțele germane să scape în mai multe puncte trupele lor strămtorate. După scriitorii militari ruși se pregătește în acelaș scop o ofensivă dealungul râurilor Rawka și Bzura, prin care voiesc să ușoreze situația trupelor rusești dela San și Vistula. În ambele locuri însă situația e de așa că ofensiva rusească deocamdată nu se poate porni și defensiva poate va dura, până când — se tem scriitorii militari ruși — întreaga acțiune va veni prea târziu.

Noul președinte al Portugaliei.

Rotterdam. — Din Lisabona se anunță că congresul național portughez l-a ales președinte al republicii cu 89 voturi pe Theophilet Braga.

Venizelos candidează.

Rotterdam. — După știrile sosite din Atena Venizelos candidează la apropiatele alegeri parlamentare pentru mandatul din Attica.

Guvernul român și antanta.

București. — Semioficiosul „Independance Roumaine” a publicat următorul comunicat: Constatăm că guvernul român nu s'a declarat înclinat, ca să intre în tratative în baza ultimelor sondări făcute de antantă. Din contră d. Brătianu se ține de textul răspunsului său din urmă și a declarat, că *pretențiunile României rămân neschimbate.* Aceasta e situația.

Comunicatul semioficiosului român a apărut chiar în vremea când cu o zi înainte d. Brătianu l-a primit cu o zi înainte pe ambasadorul francez Blondel cu care a tratat timp mai îndelungat.

Un pretins articol al dlui Gr. Filipescu.

București. — „Viitorul”, ziarul oficios al guvernului publică următoarea informațiune:

„*Adevărul*” în numărul său, purtând data de Marți 12 Maiu, atribue dlui Grigore Filipescu un articol publicat în ziarul „Epoca”, din aceeaș zi, și semnat cu inițialele G. F. Suntem convinși că „Adevărul”, a fost greșit informat, atribuind dlui Gr. Filipescu, articolul de mai sus. D. Grigore Filipescu este funcționar public și nu poate în această calitate nici să facă polemici de presă, nici să discute în ziare acțiunea guvernului”.

Statele-Unite și tratatul chino-japonez.

Londra. — Agenția Reuter află din Peking că Statele-Unite au remis ieri la Peking o notă în care se spune că America nu poate recunoaște acordul dintre China și Japonia care violează drepturile Statelor-Unite și ale supușilor lor în China, sau integritatea politică și teritorială a Chinei, sau politica de poartă deschisă. O notă identică a fost predată Japoniei.

Svon despre pace separată între Germania și Franța.

Berlin. — Lumea de aci face mare haz de următoarea știre comunicată din Paris, marelui ziar rusec „Nowoje Wremja”:

Cercurile diplomatice de aici au informații, că guvernul din Berlin a rugat pe reprezentantul Americii din Paris să înceapă tratative cu Franța pentru o pace separată între Franța și Germania, în condițiunile următoare:

1. Germania întoarce Franței Alsacia-Lorena și cedează jumătate din Belgia anume împrejurimile dela Charleroi și Liege.

2. Germanii își rezervă litoralul belgian Anvers, Bruxelles, și teritorul nordic dela Liège până la frontiera germană.

3. Germania recunoaște exclusiv sub autoritatea Franței partea valonă a Belgiei”.

Dela Academia Română.

Comunicarea d-lui prof. N. Iorga.

— *Fapte sulestești și cărți reprezentative la Români cu specială privire la legăturile „Alexandriei” cu Mihai Viteazul.* —

Marți după amiazi Academia Română a ținut ședință publică sub președinția dlui Dr. C. Istrati.

D. profesor N. Iorga a făcut o comunicare, vorbind despre „Fapte sulestești și cărți reprezentative la Români cu specială privire la legăturile Alexandriei cu Mihai Viteazul”.

Conferențiarul arată că spiritul unei epoci se cunoaște din cărțile contemporane cari descriu evenimentele acelei epoci. În legătură cu aceasta, orientul își regăsește trecutul în cărți de cuprins general și filozofico-moral.

Cuprinsul a fost în genere o literatură apocrifă, care formau și alimentau sufletul epocilor în care se citeau mai mult.

Astfel din letopisețele noastre, Ștefan cel Mare, apare nu ca un erou desăvârșit, ci ca un om care nu se diferențiază prin individualitatea lui de masa pe care o conducea.

În cărțile străine însă el apare ca o individualitate puternică.

Preceptele lui Neagoe Basarab, dovedesc de asemenea pătrunderea influenței bizantine.

„Alexandria” ajunge cu timpul să fie un isvor călăuzitor de principii politice și militare.

Această carte, tradusă la noi din sârbește, s'a popularizat ușor.

Jumătatea a doua din secolul XVI a fost caracterizată prin dispoziția către aventuri în întreaga Europă, spirit care a cuprins și poporul român. Era o sete de afirmare a personalității individuale și de aceea Alexandria a putut să se popularizeze atât de repede.

Continuând d. Iorga, arată că Mihai Viteazul a căutat să-și modeleze viața și activitatea după spiritul acestei cărți.

D-sa arată că între voevodul român și Alexandru Macedon sunt unele asemănări și încheie conferința zicând, că scrierile contemporane alui Mihai Viteazul, îl înfățișează sub un aspect de erou individualist.

INFORMAȚIUNI.

Arad, 31 Maiu 1915.

Alegerea de deputat dietal la Caransebeș.
Suntem autorizați a aduce la cunoștință, că factorii chemați ai conducerii partidului nostru național român, examinând conștiințios situația și dându-și seamă de toate motivele ponderoase, cari între gravele împrejurări extraordinare de astăzi fac cu neputință lupta constituțională în vastul cerc electoral al Caransebeșului, din care o parte bună este astăzi considerat ca teren de operațiuni militare, au căzut de acord, ca la apropiata alegere suplatorie de deputat să nu ia parte, să nu proclame nici o candidatură și să nu sprijinească nici un candidat.

În consecință invităm membrii partidului nostru național român din cercul electoral al Caransebeșului să observe cea mai desăvârșită abținere față de actul alegerii de deputat publicat pe ziua de 2 Iunie st. n. Să nu participe la nici o adunare de alegători, să nu sprijinească nici o candidatură și să nu se prezenteze în ziua de alegere la localele de votare.

Bine înțeles, că acest avis se raportă numai la alegerea din 2 Iunie c. rezervându-și partidul național român și în acest cerc electoral deplină libertate de acțiune, când se vor restabili stări normale. („Dr.”)

O nouă consemnare a glotașilor de 19—36 ani. Pe întreg teritoriul țării au fost afișate ieri publicații privitor la consemnarea, asentarea și chemarea sub arme a cetățenilor ungari născuți în 1897, a cetățenilor austrieci și din Bosnia și Herțegovina, născuți în anii 1897 și 1894—1878, obligați la serviciul militar ca glotași.

În scopul acesta autoritățile municipale competente au distribuit bilete de legitimație și de apel, a căror rubrici vor avea să fie complinite în decurs de 24 ore de către următorii:

1) Cetățenii ungari sau austrieci, respective din Bosnia și Herțegovina, născuți în 1897.

2) Dintre cei obligați la serviciul militar ca glotași, născuți în 1897, toți aceia, cari au fost asentați după anunțarea lor de voie bună, dar au fost supraarbitrați până la 31 Dec. 1914.

3) Toți cei născuți în ceilalți ani, adică între 1 Ianuarie 1873 și Decembrie 1896, și obligați la serviciul militar ca glotași, cari au avut până acum să se prezinte pentru consemnare și asentare, dar n'au satisfăcut până acum acestui obligament.

4) Cetățenii austrieci și cei din Bosnia și Herțegovina, născuți în anii 1892, 1893, 1894 și între 1 Ianuarie 1878 și 31 Decembrie 1890, cari la controalele de asentare au fost găsiți neapți pentru servicii cu armele sau fiind declarați apți au intrat în armată dar mai târziu au fost iarăși reconcediați din serviciul activ ca glotași, fără considerare la hotărârea comisiei de asentare sau la termenul concedierii — întrucât nu au fost găsiți apți de controalele suplătorii.

Toți cei consemnați pe calea aceasta vor avea să se prezinte la controalele ce se vor ține între 18 Iunie și 3 Iulie, când vor fi elificați conform aptitudinii lor. Chemarea la controlă se va face prin bilete de chemare până în 25 Iunie. Toți aceia pe cari îi privesc punctele de mai sus, dar nu vor primi bilete de chemare vor avea să se prezinte și fără de aceste în fața comisiei de asentare în una din zilele mai sus numite.

Termenul chemării în serviciu se va stabili și se va aduce la cunoștință mai târziu.

Eroismul regimentului 43 de Infanterie dela Caransebeș. În legătură cu cele publicate în Nr.-ul trecut, dăm acum în întregime comunicatul oficial, pe care l-am primit dela primcomitele Caraș-Severinului:

„Comandamentul regimentului imp. și reg. Nr. 43, trimite primcomitelui Caraș-Severinului, următoarea scrisoare:

„Feldpost Nr. 109. Dat la 14 Mai 1915

„Se împlinesc deja zece luni de când luptăm între împrejurări externe grave cu dușmani în număr preponderant. Din aceste lupte și-a luat și regimentul imp. și reg. Nr. 43 totdeauna partea. Suferințele îndurate și luptele grele au fost pietrele de probă ale valorii regimentului nostru. Cercurile competente s-au exprimat de mai multe ori mulțămirea cu prestațiunile acestui regiment. Mai pe urmă, iubitul nostru comandant de corp Al. Sa arhiducele Iosif, a profitat de prilej, ca în numele celui mai înalt serviciu să exprime p. î. recunoștință și mulțămire regimentului pentru atacul bravuros eroic îndreptat contra înălțimei Kiczzerka, precum și pentru tenacitatea în focul ucigaș al dușmanului.

Al. Sa a ordonat să aducă aceasta la cunoștința corpului ofițerilor și tuturor soldaților regimentului meu. Și ofițerii vitejilor soldați germani, cari luptau atunci în apropierea noastră au menționat cu admirație eroismul regimentului imp. și reg. Nr. 43 și curajul lui dispregiător de moarte.

Cu bucurie mândră rog pe Il. Ta, în comitatul de sub înțeleapta conducere a căruia locuiesc familiile soldaților acestui regiment, să binevoești a da știre celor rămași acasă despre meritele fiilor și fraților lor:

Conștiința, că sângele vărsat eroic al fiilor lor este prețul de răscumpărare al unui bun și mai scump: a libertății scumpei noastre patrii,

dee mângăere mândră celor ce jelesc; iar laudele meritate, venite dela loc înalt, să întărească în sufletele celor rămași acasă aceea convingere și încredere puternică, că regimentul nostru, credincios gloriosului său trecut este gata și acum și de aici înainte să lupte până la ultima picătură de sânge pentru supremul șef al armatei și scumpa patrie, pentru un viitor mai frumos, mai bun.

Primiți, Vă rog, Il. d-le, asigurarea deosebitei mele stime. — Colonel Pollak m. p.”

Locotenent-colonelul Dănilă Popp nu-l rănit. Cetim în „Neue Freie Presse”: Locotenent-colonelul Dănilă Popp, comandantul trupelor dela Cernăuți, despre care se svonise că a fost rănit în ultimele lupte din Bucovina, a adresat comandamentului militar din Viena o telegramă rugându-se, ca soția sa, dna Eugenia Popp, care se află în Viena, să fie informată, că dânsul se bucură de deplină sănătate și că n'a fost rănit.

Știri despre soldații din reg. 2 de infanterie. Din Praga ni se scrie: Precum s'a publicat, aici în Praga există un birou de informații care pe baza listelor pierduților, răniților și bolnavilor precum și pe alte date ce vin la regiment dă, întrucât este posibil, deslușiri despre ostașii aflători pe câmpul de luptă aparținători reg. nr. 2. Mă miră faptul, că până azi n'am primit aproape nici o scrisoare cu slovă românească ci numai în celelalte două limbi. Se vede că bietii Români rămași pe acasă n'au cunoștință de acest birou ce există aici în Praga și cari au, trimit câte-o scrisoare făcută în altă limbă pentru care osteneală de bună seamă bietul țaran, mama, nevasta etc., cheltuiește bani. Acest lucru ar trebui delăturat.

În consecință vă rog să binevoești a face cunoscut existența acestui birou Românilor din cercul Brașovului, de unde este recrutat acest regiment.

În felul acesta oropsiții rămași acasă vor afla mai ușor câte-o știre despre dragii lor duși pe câmpul de onoare. De aici se vor da deslușirile necesare după toată putința la orice întrebări celor interesați spre liniștea și mângăierea sufletului lor. Orice întrebări și răspunsuri se vor putea face în limba maternă a fiecăruia. De observat este să se scrie corect: *numele, rangul, regimentul, marșbatalionul, compania și anul nașterii* a aceluia despre care se cer informații. Adresa biroului este următoarea:

P. T. Erz. Batalion des K. u. k. Infanterieregiments Nr. 2. Feldpostauskunftsstelle Prag. Josef-Kaserne.

Dnii preoți și învățători sunt rugați a comunica aceste în biserică Românilor din comunele comitatului Brașov. („G. Tr.”)

Cununie. D. locotenent Leo Prochaska și dna Nelli Prochaska, născ. Ciugudeau cununati, Lipova, Mai 1915.

Felicitările noastre!

Boala regelui Constantin. Organul oficial al guvernului român „Viitorul” scrie următoarele: Regele Constantin al Greciei este bolnav. De o săptămână stă între viață și moarte iar medicii nu-l părăsesc. Dacă o campanie războinică pe dealurile și munții Macedoniei nu i-a putut zdruncina sănătatea, — în palatul său dela Atena regele a fost prins de o boală grea de plămâni, care îi pune în joc viața.

Boala regelui Constantin ar fi întristat poporul său și în alte împrejurări; azi îl îngrijorează: vremuri grele zdruncină din temelii baza statelor; o nouă împărțire a pământului se pregătește și popoarele se sbat între îngrădirile vechi ca lava din vulcan ce încearcă să se asvârle pe întinderi noi. În patul lui de suferință, regele Constantin nu poate avea liniștea atât de necesară bolnavului și conducerea poporului îi cere în chiar aceste momente sacrificii pe cari nu le poate înlătura.

Din toate unghiurile țării se fac rugăciuni pentru însănătoșirea regelui care trebuie mai mult ca ori când să trăiască. Fiindcă popoarele

la grele răspântii trebuie să se sprijine pe o liniște sufletească pe care nu o poate da sănătatea zdruncinată a conducătorului și nesiguranta viitorului.

Cu atât mai îngrijorat privește poporul grec azi către palatul unde regele Constantin zace, cu cât telegramele ne aduc vestea că starea sănătății suveranului grec s'a agravat, două zile după operația ce a suferit. Emoțiunea poporului este mare — deși pericolul morții nu s'a arătat. Să sperăm că rugăciunile îndreptate către cel Atotputernic vor îndepărta o nouă lovitură dinastiei și poporului grec.

Mort pentru patrie. Primum următorul necrolog: Subscrișii cu inima zdrobită de durere aducem la cunoștință tuturor rudeniilor, pretinilor și cunoscuților că mult iubitul sot, tată, fiu și frate etc. Visentie Frățilă, cantor-învățător în Glogoveț, soldat res. în reg. 21 de honvezi, lovit de glonțul dușman în luptele din Carpați, a murit moarte de erou în 5 Martie a. c. în spitalul de câmp din localitatea Kovorniki în anul 31-lea al etății și al 5-lea al fericitei sale căsătorii și a fost înmormântat acolo, cu cinste militară. Rugați-vă pentru sufletul lui!

Glogoveț, la 20 Mai 1915. Faustina Frățilă n. Dămian ca soție. Victor Vincențiu ca fiu. Iacob Frățilă, Anica Frățilă, ca părinți. Vasile Frățilă, soldat, Emil Frățilă, soldat, ca frați și numeroși cumnați și cumnate.

O frumoasă donațiune. D. Ioan Cârstea sergent major în retragere și soția sa Maria n. Căciulă din Brașov au donat prin administrațiunea ziarului nostru o sumă de 10 cor. pentru fondul ziaristilor, 15 cor. pentru orfanii și văduvele soldaților căzuți pe câmpul de luptă și 15 cor. pentru sârmanii noștri soldați nenorociți în războiu. Primească stimații donatori sincere mulțumite pentru darurile lor marimonioase. — (Gaz. Trans.)

Tutun românesc pentru prizonierii din Rusia. Din Iași se anunță: Joi seara, au fost expediate din România prin Ungheni-Ruși, dlui Diamandy, ministrul nostru la Petrograd, 75 lazi cu tutun și țigări dela manufactura din capitală, pentru prizonierii români din Rusia.

Tarevna vizitează pe prizonierii austro-ungari răniți. Din Stockholm se anunță că tarevna a vizitat cu fiicele sale pe prizonierii austro-ungari răniți, cari se găsesc în spitalul Vitebski.

Soldați ruși înarmați cu ciomege. Agenția Reuter desminte din sursă bună știrea, că trupele austro-ungare -germane au făcut prizonieri soldați ruși, cari erau armați numai cu ciomege. Agenția Reuter explică acest fapt, spunând că acești soldați n'au avut alte arme deoarece ei aveau chemarea să adune puștile capturate și cele ascunse și au fost făcuți prizonieri chiar când porniseră ca să adune aceste arme. Agenția engleză mai adaogă tot din ceeaș sursă, că de fapt Rușii sufer deocamdată lipsă de muniție, dar acest rău va fi curând înlăturat.

La Librăria Concordia Arad, se află de vânzare propise (corecte) pentru examene. Suta bucăți costă Cor. 1.20. Pentru portosă se adauge 30 fileri, recomandat 55 fileri.

Ultima oră.

INTRUNIREA COMITETULUI CONSULTATIV AL PARTIDULUI CONSERVATOR ROMÂN.

București. — Mercuri la 3 ore d. a. a avut loc acasă la d. Ion Lahovary întrunirea comitetului consultativ al partidului conservator compus din foștii miniștri.

D. Mihail Cantacuzino a luat cel dintâi cuvântul citind o adresă semnată de 19 membri ai comitetului executiv al partidului prin care se cere dlui Marghiloman convocarea din nou a aceluiași comitet.

Discutându-se cererea ea a fost în cele din urmă admisă hotărându-se ca membrii comitetului executiv să fie convocați pentru Luni 18 Maiu v., în localul clubului din calea Victoriei.

Luându-se apoi în discuție chestiunea ținerii congresului partidului s'a decis ca acest congres să aibă loc a doua zi după întrunirea comitetului executiv adică Marți, 19 Maiu a. c.

La sfârșit au fost cooptați să facă parte din comitetul executiv al partidului dnii Gh. Lucașevici și Dr. N. Tomescu.

MOSTENITORUL LA CARTIERUL IMPĂRĂTULUI GERMAN.

Viena. — Mostenitorul de tron, arhiducele Carol Francisc Ferdinand a vizitat câmpul de războiu pe frontul spre nord dela Vistula și cartierul împăratului Wilhelm. Mostenitorul a plecat de pe câmpul de războiu, ducându-se la M. Sa monarhul.

STAREA DE SPIRIT LA SOFIA.

Sofia. — Evenimentele din Italia au produs mare febră în Bulgaria. La Sofia lumea discută pretutindeni cu aprindere, iar legațiunile germană, austro-ungară și italiană sunt luate cu asalt, pentru dobândire de știri.

D. CONST. MILLE ȘI-A DAT DEMISIA DIN COMITETUL „ACȚIUNEI NAȚIONALE”.

București. — D. C. Mille, deputat, și-a dat demisia din comitetul „Acțiunii naționale”, spre a-și relua libertatea de acțiune.

BOMBARDAREA POZIȚIUNILOR SÂRBEȘTI.

București. Un comunicat oficial sârbesc anunță că artileria austro-ungară a bombardat de pe înălțimile țărâmului ungar al Dunării, în mai multe puncte, pozițiile sârbești.

Kenjo Tokutomi.

Până la moarte...

Roman japonez.

Tradus în românește de: P. Robescu.

(Urmare). (22)

Mărturisiri.

III.

Pe la începutul lui Februarie Nami se bolnăvi din cauza unei răceli, dar în curând se vindecă; însă într-o seară, stând până târziu ca să isprăvească o roche a soacrei sale, se bolnăvi iar. La jumătatea lui Februarie era tot în pat.

În toți anii, când iarna zilele sunt friguroase, toată lumea zice că nu s'a mai văzut un frig ca acesta; în anul acela însă, vântul dela nord aducea deseori zăpadă sau ploaie, și chiar în zilele cu soare, pătrundea în oase. Și cei mai voinici se bolnăveau, iar bolnavii muureau. În ziare, la rubrica necrologă, lista era mai lungă ca de regulă. Nami, fire delicată, suferea din pricina frigului. Boala sa nu avea simptome alarmante, dar zilele treceau fără ca răul ce simțea în corp să dispară, o durea capul, nu avea poftă de mâncare.

Bătură două după amiază, și după ce se stinseră cele din urmă vibrații ale pendulei,

tăcerea se lăsa greoaie, întreruptă numai de tic-tacul său rar și egal... Era o zi foarte frumoasă, pentru epoca aceea a anului, și cu toate că patru rânduri de pereți de hârtie acopereau albastrul cerului de primăvară, totuși lumina palidului soare umplea odaia, iar câteva raze aproape invizibile, parcă pătrundeau prin degetele Namii, care lucra la un ciorap de mătase neagră. O altă rază de soare se fura în părul ei negru, risipit pe perna albă ca zăpada. Prin peretele din stânga se zărea trunchiul subțire al unui eucalipt, înălțându-se dintr'un vas de bronz. Prin peretele din dreapta se vedea un prun voinic, ale cărui ramuri înmugurite, mișcate de vânt, se apropiau din când în când una de alta, parcă-și șopteau: „în curând o să ne facem flori, și primăvara, cu sărutările sale calde, ne va face frumoase și puternice”. Iar jos, prin ferestrele de hârtie, se vedea capul unui pisoi, care se mișca neîncetat. deodată pisoiul făcu o săritură, aruncându-se după fluturaș, de-abia înviat de căldura primăverii, dar fluturașul sbură, iar pisoiul căzu pe spate. După aceea începu să-și lingă lăbutele, și umbra botului său se mișca în sus și în jos pe peretele de hârtie.

Nami se uita, surizând, la mișcările pisoiului, dar lumina prea vie îi făcea rău, închise ochii și rămase visătoare. După puțin apucă iar ciorapul și degetele sale începură să împletească grăbit, mătasa neagră.

Pe balcon se auziră pași grei și pe peretele de hârtie se arătă o umbră mare după puțin. umbra se transformă în doamna Kawashima care intră și se așeză lângă patul noiei sale.

— Cum îți este azi, Nami?

— Mulțumesc, mamă, îmi este mult mai bine. Aș fi putut să mă scol, însă...

Nami lăsa lucrul, își potrivi cutele rochiei și vru să se ridice; soacra sa însă, o opri:

— Nu, nu; nu te scula pentru mine, că doar nu sunt străină... Lucrezi mereu... numai să nu-ți faci rău. O bolnavă nu trebuie să facă altceva decât să se îngrijească de boala sa... Tu, Nami, să nu te îngrijești de Takeo, îngrijește-te numai de tine, ca să te vindeci repede.

— Iartă-mă, mamă, dar sunt în pat de atâta vreme!

— Nami, tu nu vorbești cu mine cum ar trebui să vorbești cu o adevărată mamă.

Bătrâna nu spunea tot ce gândea. Foarte des, dânsa se văita că nurorile din ziua de azi, nu erau destul de respectuoase cu soacrele, dar de Nami nu putea să spuie același lucru. Azi însă, era chinuită de un alt gând:

— Așa este că ai primit o scrisoare dela Takeo? Ce-ți scrie?

Nami scoase de sub pernă o scrisoare și i-o întinse, zicând:

— Imi scrie că nădăjduște să se întoarcă Sâmbătă.

— Adevărat? — Și pe când cetea, murmură: Hm! Ce nebunie, să vrea să te ia de aci, din cauza sănătății tale! Să pornești la drum pe un frig ca acum, ar fi să te îmbolnăvești, chiar dacă ai fi sănătoasă. O răceală nu este lucru mare; și Takeo se alarmează și vorbește de doctorii și de călătorii pentru căutarea sănătății. Eu, când eram de vârsta ta, nu mă puneam la pat pentru orice indispoziție, ba când am născut pe Takeo, m-am sculat după zece zile. Scrie lui Takeo să fie fără grije, că sunt eu să te caut.

Bătrâna râdea, dar în ochi i se cetea nemulțămirea. Porni spre ușe, și Nami, căznindu-se să se ridice, zise:

— Iartă-mă că nu pot să te însoțesc.

Rămase singură, Nami respiră ușurată.

Nici odată nu-și închipuise că o mamă ar putea să fie geloasă de nevasta fiului său, dar după întoarcerea bărbatului său din călătorie, a observat că între ea și soacra sa, relațiile sufletești nu mai erau aceleași. Când Takeo s'a întors din lunga călătorie ce făcuse și când a găsit pe Nami suferindă, a înțeles cât trebuie să fie suferit dânsa în lipsa lui, și se arătă și mai draguț cu ea. Nami era fericită, văzându-se așa de iubită de dânsul, dar a băgat de seamă, că soacra sa era foarte geloasă.

— Ce greu este — își zicea Nami — ca să mulțămesti pe o soacră cum este văduva Kawashima, când te simți iubită și când iubești un bărbat ca Takeo.

— Doamnă, a venit domnișoara Kato, și dorește să vă vadă.

La cuvintele cameristei, Nami deschise iar ochii și privirea sa se umplu de bucurie:

— Tu ești, Chizu-San? Ce bine ai făcut că ai venit!

— Ți este mai bine azi?

Chizu-San, era fata cea mai mare a baronei Kato, mătușa Nami. Era frumoasă, de 16 ani, cu părul pieptănat frumos în *shimada*, cu talia subțire îmbrăcată cu o manta neagră, iar ochii ei negrii lucrau sub sprâncenele de un arc perfect.

(Va urma.)

Redactor responsabil: Constantin Savu

AVIZ.

Rugăm cu stăruință pe acei stimați abonați, a căror abonament le-a expirat, să binevoiască a și-l înnoi fără întârziere, căci în cazul contrar expediarea ziarului li se va sista.

Administrația.

ASISTENT SAU MAGISTER FARMACIST aiță numai decât aplicare Salar 200 cor. lunar, dejun și locuință. Ofertele să se adreseze la farmacistul CORNEL DEMETER Oraștie, (Szászváros).

(De 2437—7)

CAUT O ECONOAMĂ (preoteasă sau învățătoare văduvă), care e capabilă să conducă tot lucrul de casă.

Condițiuni: Respectiva să fie în etate, modestă și fără copii.

Ofertele sunt a se trimite lui

IOAN LAZAR,

controlor vamal.

Budapest, X. Fehéruți vám.

Anunț.

IN FARMACIA mea din Gyulafehervár aiță aplicare momentană un magister sau un coleg fără diplomă. Salar 220—260 cor. Condițiuni favorabile.

VIRGIL VLAD,

farmacist.

VINURI

vechi și noi de vândut.

Adresați-vă cu toată încrederea la proprietarul de vii din Șiria (Világos) Petru Benea, căoi Vă trimite numai vinuri bune, curate și pe lângă prețurile cele mai moderate.

Vinuri vechi din anul 1911 — 1912

Vin alb — — — — 84 — 72

Rizling — — — — 86 — 74

Roșu de Mintș — 1 60 1 20

Carbenet — — — — 1 40 — —

Vinuri vechi și noi din anul 1914.

Vin alb — — — — 68 — 58

Rizling — — — — 70 — 60

Șiller — — — — 74 — 64

Rachiri.

Rachiu de treve — — — — 2 20

Rachiu de treve specialitate — 2 60

Expediez la dorință în sticle și în cantitate mai mică vin.

Vinul se expdiază cu rambursă dola 50 litri în sus sub îngrijirea mea proprie.

Vase dau împrumut pe timp de două luni.

Pentru Calitatea vinului garantez.

No 947

Petru Benea

propr. și neg. de vinuri

Világos (Arad m)

LA „LIBRĂRIA CONCORDIA”

ARAD, STRADA DEĂK FERENC NUMĂRUL 20

SE AFLĂ DE VÂNZARE CĂRȚI DE
RUGĂCIUNI, BISERICESTI, LITERARE, POPULARE ETC.

Al. Ciura. »In războiu«	1—
Henrik Sienkiewicz. »Prin foc și sabie«. Roman în 4 volume	5.75
Henrik Sienkiewicz. »Potopul«. Roman în 4 volume	8.50
Henrik Sienkiewicz. »Prinsoarea«. (Judecata lui Jupiter)	—20
Ioan Agârbiceanu. »Arhangheli«. Roman din viața românilor ardeleni	3—
Ioan Agârbiceanu. »Schite și povestiri» Ion Dragoslav. »Volintirii«	2— 1.80
Delavrancea. »Viforul«. Dramă în 4 acte D. D. Pătrășcanu. »Timotheiu Mucenicul« I. Irimescu — Căndești. »Pe drumurile cadrlaterului«. Impresii și note	2.50 2— 1.50
Haralamb G. Lecca. »Dincolo«. Din Du- năre 'n Balcani	1—
Goethe. »Faust«. Tragedie. Traducere în versuri de Ion Gorun	1—
Ion Gorun. »Robinson în țara Românească» Povestire din zilele noastre	1—
G. Rotică. »Poezii«	2—
George Coșbuc. »Războiul nostru pentru neatârnamare«	—95
George Coșbuc. »Crestomație pentru toții români«	—90
Becescu Gh. Silvan. »In fața morții«. Nu- vele	1.50
Ioan Adam. »Pe lângă vatră«. Pilde și glume țărănești	1.50
V. Alexandri. »Poezii populare ale româ- nilor	1.50
Ion Bârseanu. »Dor pustiu«	1.50
Guy de Maupassant. »Povestiri alese» Trad. de M. Sadoveanu	2—
Ion Ciocârlan. »Tralul nostru«	1.50
S. Mehedinț. »Către noua generație» M. Sadoveanu »Floare otilită«. Roman »Povestiri de seară»	1.50 2— 2—
C. Sandu-Aldea. »Ape mari»	2—
Vasilie Pop. »Subirea e biruitoare»	2—
I. Slavici. »Mara» Roman	2—
Alexandru T. Stamatiad. »Din trâmbițe de aur«. Poeme	2—
N. N. Beldiceanu. »Chilia dragostii»	1.50
Ioan Adam. »Vorbe de clacă»	1.25
Cum să trăim? »Sfaturi medicale» de Doctorul F. Grünfeld	—50
M. Maeterlinck. »Ciclul morții» Trad. de A. T. Stamatiad	1.25
N. Iorga. »Oameni cari au fost». Amin- tiri și comemorări	3—
N. Bălcescu. »Istoria românilor sub Mihai- Vodă Viteazul	2—
I. A. Basarabescu. »Vulturii». Schițe și nuvele	1.50
N. Iorga. »Istoria armatei românești Vol I.» Ludovic Daus. »Străbunii» Roman	2.50 2.50
Ioan Ciocârlan. »Inimă de Mamă». Schițe și nuvele	2—
Björnsterne Björnson. »Synnöve Solbä- kken». Trad. de N. Ciotori	1.50
D. N. Ciotori. »Calea Robilor» Povestiri Octav Minar. »Eminescu în fața justiției» Natalia Negru. »Mărturisiri». Nuvele »Fabola sau biserica din catacombe»	1.50 1— 2— 2.50
Constantin I. A. Nottara. »De dincolo de moarte»	3—
R. Rosetti. »Păcatele Sulgerului»	2—
Th. D. Speranția. »Alte anecdote populare» »Anecdote de post»	2— 1.25
M. Lungianu. »Zile senine». Icoane dela țară	1.50
Mihail Eminescu. »Lumină de lună». Poezii Nicolae Filimon. »Ciocoli vechi și noi, sau ce naște din pisică șoareci mânăncă» I. L. Caragiale. »Teatru». Opere complete	2— 1.50 2—

I. L. Caragiale. »Momente, schițe, amin- tirii». Opere complete	2—
Ioan Adam. »Năzuinți»	1.50
N. Petra-Petrescu. »Ilie Marin». Istorieară pentru tinerime	1.50
Jules Verne. »Cinci săptămâni în balon». Călătorie de descoperie în Africa de 3 Englezi (Biblioteca pentru toți numeri 494-8). Operă premiată de Academia franceză	1.50
A. de Herz. »Bunicul». Comedie în 3 acte Em. Gârleanu. »Cea d'ntâi durere». Nuvele și schițe. Ediția a II-a întregită	2— 1.80
Delavrancea. »Luceafărul». Dramă în 5 acte	2.50
Delavrancea. »Liniște. Trubadurul. Stăpâ- pănea odată»	2.50
Delavrancea. »Irinel». Comedie în 3 acte P. Locusteanu. »Suntem nebuni». Schițe umoristice	2.50 1.50
Victor Eftimiu. »Achim». Tragi-comedie în 3 acte	1.25
Ioan Al. de Lemenyi. »Poezii»	1.50
Dr. Ioan Lupaș. »Viața unei mame cre- dincioase»	—30
Dr. Ioan Lupaș. »Spice din istoria noas- tră bisericească»	—30
Zotti Hodos. »Masa ieftină». Gătirea mân- cărilor de dulce și de post. Rețete de bucate simple și bune	1.20
St. O. Iosif. »Poezii»	2.50
Conan Doyle. »Duett». Roman. Tradus de V. Onișor	1.60
Pompiliu Eltade. »Cu privire la Maurice Maeterlinck	1—
L. Rebreanu. »Frământări»	1.50
Dr. Valeriu Seni. »Critica unei lecții». In- drumări practice	—60
Anecdote populare, de Fabiu Sanjoanu	—32
Robinson Crusoe, sau aventurile minunate ale unul naufragiat eu 6 chipuri	—70
Țiganiada sau Alexandria țigănească	—80
Alexandria. Viața, faptele și întâmplările lui Alexandru-cel-Mare Macedonean	—60
Din publicațiunile soc. »STEAUA» à 20 fil. nrul.	
2 P. Dulfu. »Foloasele învățturii»	
4 Ioan Hașeganu. »Grădina de legume»	
5 Dr. I. Felix. »Medicul poporului»	
19 George Coșbuc. »Superstițiunile păgubitoare ale poporului nostru»	
20 Viața și faptele lui Antim Ivireanul, metro- politul Ungrovlahiei	
22 Em. Gârleanu. »Amintiri și schițe»	
24 Din legendele neamului Hohenzollern, pre- lucrare de St. O. Iosif	
25 Flori și povești de Ioan Dragoslav	
26 Din Bucovina de altă dată, de Ioan Oră- madă	
27 Români de peste Carpați de I. Slavici	
29 Povestea cerului de Victor Anestin	
30 Povestiri de I. Agârbiceanu	
32 Ostașii noștri	
34 Istoria literaturii române moderne de prof. Dr. N. I. Apostolescu	
35 Boalele ochilor și îngrijirea lor de prof Dr. G. Stănculeanu	
30 Snoave de P. Gârboviceanu și G. I. Chelaru. 37 Viața și faptele lui Andrei Șaguna de Dr. I. Lupaș	
Povești ardelenesti. Culese din gura po- porului de Ioan Pop Reteganul 5 vol.	2.50
Povești populare din Bănat Culese din gura poporului de G. Cătană Partea I. și II.	1.10
Calea pocăinței	—40
Traista cu povești istorice	—50
Balade populare Culese din gura popo- rului bănățean	—60
Inimioara, adevărat floarea poeziei naționale din cei mai buni scriitori români	—60

Cântece religioase, populare și un bun sfat Mintea și norocul, precum și alte 12 po- vești populare	—50 —40
Povestea Codreanului Poveste precum și anecdote, poezii populare și povești	—24
Poezii și cântece populare, din Bănat	—50
164 strigături și uituri, culese din ținutul Zarandului	—24
Cea mai nouă carte de visuri	—32
Istoria lui Arghir și Elena	—30
Dr. I. Iarnik Urban și A. Bârseanu. Doine și strigături din Ardeal. Cu peste 400 pagini	1.30
Păscălie populară	—12
Culegere din cele mai frumoase povești de Ioan Bota	—60
Coriolan Brediceanu. »Peatra credinței». Istorieară din viața poporului	—50
Coriolan Brediceanu. »Fira». Nuvelă din popor	—24
Roata norocului, sau aflarea dorinței noas- tre	—80
Insula morților	—50
Andrei cel răsfățat	—30
Făt frmos ain lacrimă. Poveste de Emi- nescu	—20
Năzdreveniile lui Toporăște	—30
Popa care știe carte și Ion Isteful. Povești populare	—24
Culegere de diferite cântece	—70
Biblia cea Mare. Sfânta scriptură a vechi- ului și noului testament. Legată. Cu peste 1000 pagini	2—
Tot acesta format mare, cu litere mari, legată	6—
Simbolul credinței, din cuvintele și înțele- sul Sfintei Scripturi de Gh. Joandrea (Aprob. de Ven. Cons. Diecezan)	2.50
Noul așezământ, (noul testament) Legată	1.20
Noul așezământ și psalmii. Legată	1.40
Noul testament și psalmii, Legată	—70
Cartea psalmilor, Legată	—70
Cele 4 Evanghelii Legată	—70
Mântuirea sufletului. Carte de rugăciuni. Legată	—80
Cartea psalmilor tradusă după textul ori- ginal	—10
Sfânta Evanghelie a Dlui și Mântuitorul nostru Isus Christos scrisă de Sfântul Ioan	—10
Sfânta Evanghelie a Dlui în Mântuitorul nostru Isus Christos scrisă de Sfântul Mateiu	—10
Sfânta Evanghelie a Dlui în Mântuitorul nostru Isus Christos scrisă de Sfântul Luca	—10
Carte de rugăciuni pentru folosul și mân- găerea fiecărui creștin întocmită de Iero- diachonul Damaschin din Sfânta Mănă- stire Sinaia. Legată Cor. 2.50 în piele	5—
Carte de rugăciuni pentru tinerimea evla- vioasă de un prieten al copiilor. Cu mai multe icoane. Legată	—44
Cuvinte folositoare și de suflet mântu- itoare. Culese din sfintele scripturi de Sm. Monahul Isaia. Legată	—60
Rugăciuni pentru soldați. Legată	—24
Culegere de cântări bisericești. Legată	—30
Viața prea cuvioasei maicei noastre Ma- riei Egiptence. Legată	—32
Cele cinsprezece suferințe ascunse ale lui Isus Christos	—30
Din minunile Maicei Domnului. Legată	—40
Mântuirea sufletului de vămile văzduhului. Rugăciuni	—16
Zidirea lumii. Cele 12 Vineri	—16
Taina celor 12 Vineri mari și rugăciune pentru vremuri grele. Legată	—20
Povăzitor la împărăția cerurilor	—60
Pentru porto să se adauge de fiecare carte	

10—20—30 fil. Pentru celea trimise sub bandă (+ nerecomandate) librăria nu ia asupra sa nici o răspundere. Pentru recomandare să se adauge separat 25 fil. de pachet (până la 1 kgr.)

RENUMITELE

GHETE TURUL

CONDUC
PRETUTINDENI

„TURUL”

FABRICĂ DE GHETE SOC. PE
ACȚII TIMIȘOARA.Cea mai mare fabrică de ghete
în monarhie.130 sucursale proprii.
Anual se fabrică 900.000 perechi.
1200 muncitori și impiegati.Magazin sucursală:
în ARAD.în Palatul Minorităților
bulev. Andrásy nr. 13.In atențiunea
negustorilor!Acoperirea trebuințelor de
ciocoladă și zaharicale pen-
tru prețuri de fabrică. :: ::
In depozit: Kugler, Hel-
ler, Túrth și Manner. :: ::

GÁBOR MIKLÓS Arad,

Piața Andrásy, colțul Salacz utca

Telefon 1059.

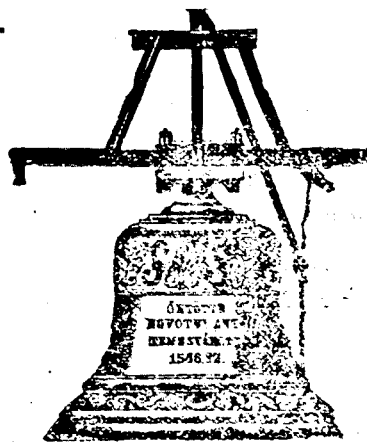
Telefon 1059.

(Ca 2270)

Premiat cu medalia cea mare la expoziția milenară din Budapesta în 1896.

Turnăterea de clopote. — Fabrica de scaune de fier pentru clopote alui

Fiul lui Antoniu Novotny, Timișoara-
Fabric.Se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nou a
clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe garanție
de mai mulți ani, provăzute cu ajustări de fier bătut, construite spre a
întoarce cu ușurință în ori ce parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o
lature fiind astfel scutite de crepare. — Sunt recomandate cu deosebire
CLOPOTELE GAURITE, de dânsul inventate și premiate în mai multe
rânduri, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu
șăuri ca figura S și au un ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai
plăcut și cu vibrarea mai voluminoasă decât cele de sistem vechiu, astfel
că un clopot patentat de 327 kgr. este egal în ton cu un clopot de 461 kgr.
patentat după sistemul vechi. — Se mai recomandă spre facerea scaunelor
de fier bătut, de sine stătătoare, — spre preajustarea clopotelor vechi cu
ajustare de fier bătut — ca și spre turnarea de toace de metal. —
Prețuri-curenți ilustrate trimis gratis.

PRAV DE PELE HÖFER

Acest prav impregnat cu acid boric a cărui efect excelent
e în general cunoscut, se pregătește în trei tărimi.

No I. prav de stropit pentru copii . . . à cor. —80

No II. Pudră, albă crem. sau roză . . . à cor. 1—

No III. Prav de stropi pentru bărbați à cor. 1—
»Babysoap« Höfer (săpun pentru copii).Numai acele sunt veritabile, cari poartă pe față de pe
cutie și pe capacul cutiei iscălitura »HÖFER«.

Săpun Höfer à cor. —70.

de tot neutral și inofensiv, se poate căpăta în toate far-
maciile din țară și străinătate și dela:Zentral-
Versendungsdepot HÖFER'S APOTHEKE WIEN III.
Ungargasse 14.
(E 1968—60)

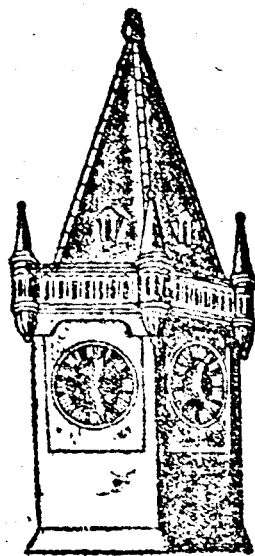
CEASURI PENTRU BISERICI.

SZÁNTHÓ
GYULA

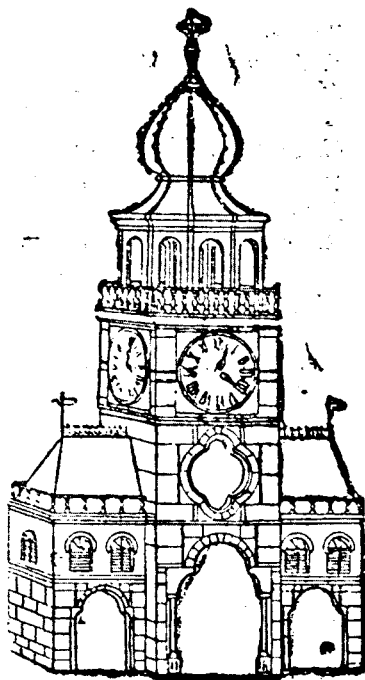
fabrică de ceasuri pentru biserică

NAGYVÁRAD,

Damjanich-utca 30 szám.

Liferantul diecezelor gr. or. și gr. cath.

Oferă ceasuri pentru bise-
rici cari se trag odată pe
săptămână, odată la 8 zile și
odată la zi, durabile și pre-
cise. Prețuri ieftine. Fabrică
cu putere electrică. Garanție
pe mai mulți ani. Prețurile
la dorință se trimit gratis.
Plăci (tablă) pentru ceasuri
cari luminează noaptea, exe-
cutate admirabil. — Prețuri
ieftine. (Sa 88)

ATELIER DE CURELĂRIE, ȘELĂRIE și COFERARIE

ORENDT G. & FEIRI W.

ODINIOARA SOCIETATEA CURELARILOR

Strada Cisnădiei 45. SIBIU, Helftauer-gasse 45.

Magazin bogat în articole pentru curățat, călărit
vânat, sport și voiaj, poclăzit și procovățuri, por-
monee și bretele solide și alte articole de ga-
lanterie pe lângă prețurile cele mai moderate.
CURELE DE MAȘINI, CURELE DE CU-
SUT ȘI LEGAT SKY (vârzobi), permanent în
depozit. Toate articolele oim branșele numite și
reparatura lor se execută prompt și ieftin. Liste
de prețuri la cerere se trimit franco. (O—9)Comandele prin poștă se efep-
tuesc prompt și conștientios.Cea mai bună apă de dinți premiată la mai multe
expoziții internaționale cu cele mai mari distincții.

500 cor.

plătesc aceluia care după întrebuințarea

apei de dinți BARTILLAS

—o sticlă 80 fil.— mai are durere

de dinți sau miroasă gura. :

Ed. Bartilla-Winkler's Nachf.

L. PLAN

Wien, X. Goethegasse 7.

Se poate cumpăra în toate apotecile și drogheriile. Să se ceară
pronunțat Apă de dinți Bartilla; pentru denunțările falsifica-
lor plătesc onorar bun. În comunele în cari nu se poate căpăta
această apă trimit franco 7 sticle pentru prețul 5 cor. 80 fil.